

Vedtaget af Delegeretmøde 2020
05.december 2020

Udtalelse: Unge skal ikke betale prisen for coronakrisen.

Coronakrisen har haft og har store konsekvenser. Mennesker har mistet livet, mange er blevet syge, og udsatte borgere har i lange perioder levet isoleret. Konsekvenserne for ungdommen er desværre blevet overset – også selvom unge under 30 år har betalt en høj pris på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.

Ifølge Beskæftigelsesministeriet har næsten 110.000 unge under 30 år mistet deres arbejde siden den 9. marts 2020. Mange fritidsjob, studiejob, ufaglærte job og åbninger for nyuddannede er forsvundet. Vi ved fra massearbejdsløsheden i 1980'erne og fra årene efter finanskrisen i 2008, at ungdomsarbejdsløshed kan forfølge unge resten af livet. De kommer sidst ind på arbejdspladserne og er derfor også de første, der ryger ud. Hvis ikke de får en god start på arbejdslivet, kan deres manglende netværk, arbejdserfaring og lave indkomst sætte spor helt frem til pensionsalderen. Det må ikke ske igen.

Mange unge har ligeledes ikke været tilstrækkeligt dækket af hjælpepakkerne, løstansatte har stået uden reel lønkomensation, og elever og studerende har optaget store mængder af ekstraordinær SU-gæld for at komme igennem krisen. Økonomisk mistrivsel kan have langvarende skadelige konsekvenser for både trivsel og livskvalitet blandt unge og rammer mønsterbrydere hårdest. Det er derfor bekymrende hvis ungdommen ender med ringere vilkår, en dårligere start på arbejdslivet, lavere beskæftigelse og stigende gæld.

Også i uddannelsessystemet har coronakrisen haft store konsekvenser. Mange har helt eller delvist været overladt til digital undervisning, og den fysiske voksenkontakt til bl.a. undervisere og uddannelsesvejledere har været minimal, hvilket har forringet det faglige udbytte markant. Det øger mistrivlsen blandt unge og kan både føre til uddannelsesfrafald og psykisk sårbarhed – ikke mindst hos de unge, som i forvejen har det svært. Vi må ikke risikere, at deres mulighed for at fuldføre en uddannelse eller deres helbred bliver sat over styr af coronakrisens konsekvenser.

Vi har brug for, at politikerne vedtager en ungelov, som forpligter dem til at sikre uddannelse eller arbejde til alle unge under 30 år. Ligesom med Klimaloven skal en ambitiøs og forpligtende Ungelov sikre, at der bliver handlet i tide. Derudover skal der allerede nu gives økonomiske incitamentter til, at arbejdspladser ansætter unge nyuddannede, så ungdomsarbejdsløsheden ikke får lov til at bide sig fast. Ydermere skal der i år 2021 laves en særlig indsats for at sikre, at der er undervisere og vejledere nok i uddannelsessystemet til at samle op på konsekvenserne af unges faglige og sociale tilbageskridt

under coronakrisen. Samtidig må den digitale undervisning ikke bide sig fast og blive en fuldtønet erstatning for fysisk undervisning.

Derfor vil DUF arbejde for:

- At der vedtages en Ungelov for at sikre uddannelse og arbejde til alle unge.
- At der skabes økonomiske incitamentter til at ansætte unge nyuddannede.
- At vi i år 2021 øger underviserkontakten i uddannelsessystemet markant.
- At digital undervisning aldrig permanent må erstatte fysisk undervisning.
- At undervisere uddannes indenfor (mis)trivsel og derfor bedre og hurtigere kan spotte unge der mistrives, og som kan være på vej ud af uddannelsessystemet.
- At unge bliver bedre dækket af eventuelle fremtidige hjælpepakker, hvis samfundet lukker ned igen.
- At ingen unge er tvungne til at gældsætte sig for at komme igennem krisen.